

Uspešnost komunikacije – komunikacija je uspešna kadar se pomenski zalogi obeh govorcev vsaj delno prekrivata.

Jezik ima naravo objektivnosti, z njim se srečujemo z zunanjo dejanskostjo. Objektivizira izkustva našega življenja in jih tipizira, da imajo za nas pomen.

Konstrukcija realnosti je producirana skozi množične medije. Izbor iz danega bazena informacij, na osnovi tistih, ki so v skladu z njihovim vrednostnim sistemom.

Diskurz je konkretna raba jezika, s katero se prenašajo spoznanja o socialni interakciji.

Aristotelova klasifikacija diskurza, na osnovi človekove dejavnosti:

- Retorično področje: politični, administrativni in pravni diskurz.
- Logično področje: znanstveni in izobraževalni diskurz.
- Poetsko področje: poetski diskurz.

Medijski diskurz

Mediji oblikujejo svoj lastni diskurz, četudi posegajo na mnoga druga področja. Medijski prostor je področje oblikovanja informacij, mnenj in orientacij ter socialno področje.

MD se izraža predvsem v informacijski funkciji medijev. Njegova sestavna komponenta je objektivnost oz. konkretnost poročanja.

Informacija je neka negacija nedoločenosti, saj nam poda določene informacije.

Kakovost medijskih informacij na osnovi meril (Korošec, 1998):

1. Kompleksnost,
2. Objektivnost,
3. Razumljivost.

Različni vplivi na konstruiranje medijskega poročanja in konstrukcijo medijskega diskurza.

Manipulacija z jezikom – vsrkati mora ideologijo in vrednote, ter se prilagajati jezikovni in komunikacijski zmogljivosti širokega občinstva.

V diskurzu se srečajo jezikovni sistemi in družbene okoliščine.

Poznamo formalni in neformalni diskurz.

Osrednje funkcije javnih občil:

1. Informirati
2. Oblikovati javno mnenje
3. Vzgajati
4. Zabavati

Prepletanje funkcij, ena vedno prevladujoča.

Cilj – resnica, resničnost

Medijske novice so oblikovane v različnih novinarskih žanrih, niso preslikave stvarnosti, ampak poročila o njenih različnih podobah ali določenem pogledu.

Novinarski proizvod

Ta pogled je interpretacija stvarnosti, ki je povzročila da smo:

- O določenem pojavu poročali ali nismo.
- O tem pojavu poročali na način, na katerega smo.

Objektivnost

- izbora (selekcije) sporočane stvarnosti,
- odnosa novinarskega sporočanja do stvarnosti,
- jezikovne predstavitve sporočila.

Objektivnost terja odsotnost mnenj in čustev. Vendar je prisotnost interpretata neizbežna, ker interpretacije brez interpretata ni.

Objektivnost ne obstaja, novinarji lahko stremijo le k idealu objektivnosti, kateremu se nikoli ne približamo.

Osnovne novinarske zvrsti

- Vest (novica).
- Poročilo.
- Komentar.
- Intervju.
- Reportaža.

Novica

Je temeljna novinarska zvrst, narejena iz besede in slike. Njeno oblikovanje je odvisno od značilnosti medija, v katerem se pojavijo.

Sestavljena je iz osnovnih vprašanj: kaj, kje, kdaj, kdo.

Povprečna dolžina: 10-30 sec

Deli se na 3 vrste:

- Slikovna novica.
- Novica prebrana v kamero.
- Grafično opremljena novica.

Novica na TV

Izjava (pomemben žanr na televiziji)

Novinar je dolžen stremeti k točnosti, preverjenosti, pravilnosti in resnici.

Vest

Razširjena vest (kaj, kje, kdaj, kdo + kako, zakaj)

Poročilo

Je vrsta novinarskega sporočanja, ki obvešča o poteku dogajanja in preteklih, praviloma predvidljivih dogodkih.

Deli se na:

- Običajno – poročanje po kronološkem ali pomembnostnem redu.
- Komentatorsko – poleg poročevalske ima še analitično in komentatorsko vrednost. Pomembno je, da novinar jasno nakaže kdaj poroča in kdaj komentira.
- Reportersko – najbolj razširjeno v ameriškem TV novinarstvu.

Tipi TV poročila po vsebini:

- Poročila nenapovedanih dogodkov.
- Težka poročila (hard news).
- Mehka poročila (rumene novice).
- TV poročila o dogajanjih v ozadju nekega dogodka.
- TV poročila kot serije.
- Poročila koz zgodbe.
- Zasledujoča poročila.

Splošne značilnosti poročila

Jasnost, jednatost, objektivnost, slikovitost

Teme za poročila najdemo v lokalnem okolju, oddajah, na redakcijskem sestanku, pomembna pa je tudi odprtost poročevalca.

2 osnovni vprašanji za poročevalca: je tema za gledalce zanimiva ali je televizična

Elementi, ki označujejo novico: aktualnost, splošni interes, razumljivost in objektivnost.

Splošna pravila za uporabnost dogodka:

- Povezanost z elitnimi osebami ali velikimi narodi.
- Geografska oddaljenost dogodka.
- Slaba novica je dobra novica.
- Vloga in vpliv medija v okolici.
- Kompozicija informativne oddaje.
- Jasnost in enostavnost dogodka.
- Nepričakovanost.
- Kontinuiteta.
- Atraktivnost TV posnetka.
- Konfliktnost.
- Dramatičnost.
- Čustva.

Vir informacij: tiskovne agencije, agencije, ki posredujejo slikovne vesti, tiskovne službe, lastni viri, arhivi, OKC.

Ustvarjanje TV poročila (osnovni dramaturški lok): uvod, začetek, konflikt, iztek, konec.

PMV – zapiski

Struktura TV poročila

Elementi v strukturi:

- Uvod
- Tekst
- Izjava
- Pogovor
- Raport
- Anketa
- Mednarodni ton

Slika

- Slika dogodka
- Govornik
- Novinar
- Anketiranci
- Grafika
- Novinar in intervjujanec